Možná někomu připadá, že „PŘEHLED“ se vydává dost pomalu. Má to několik příčin. Shromažďování informací je poměrně pracné a hlavně se snažím psát o knihách, které mám ve své sbírce, mohu je vzít do ruky, listovat a porovnávat různá vydání.

Původně jsem knížky ze série o Vlaštovkách a Amazonkách shromažďoval spíše s cílem mít všechny příběhy. Teprve později jsem se zaměřil i na různá vydání stejných titulů. Sbírání trvalo roky a některé exempláře jsem získal teprve nedávno. Přesto stále nemohu tvrdit, že by má sbírka českých vydání byla kompletní.

Edice sběrateli označovaná jako „velká Střelka“ byla sice přímým pokračováním „malé Střelky“, ovšem výrazně se lišila větším formátem (125 x 195 mm). Knížky měly opět individuální papírové přebaly. Na plátěné vazbě byl opět název knihy na hřbetě, k němuž přibylo i jméno autora. Barva plátna nebyla jednotná.

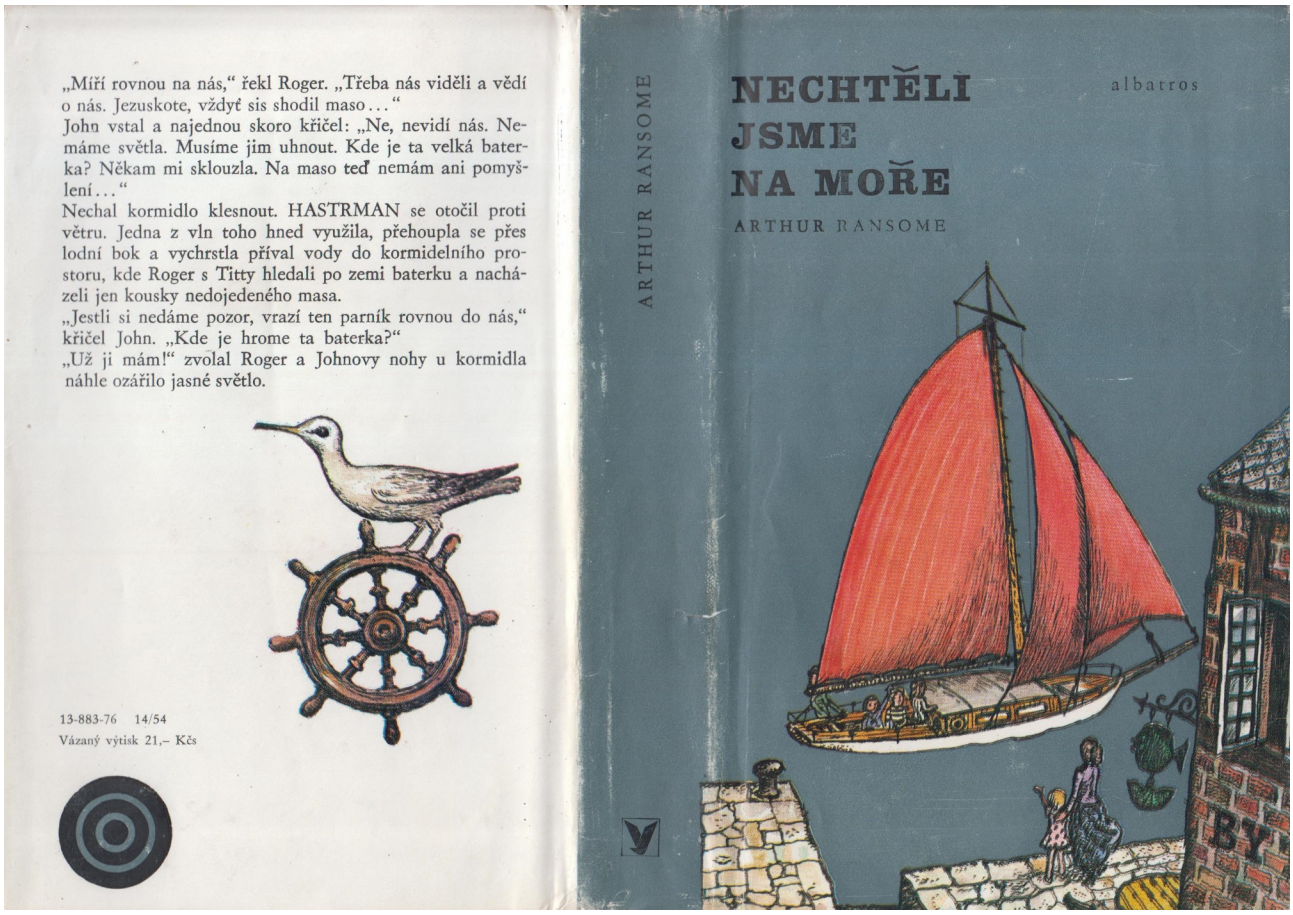

„Míří rovnou na nás,“ řekl Roger. „Třeba nás viděli a vědí o nás. Jezuskote, vždyť sis shodil maso…“
John vstal a najednou skoro křičel: „Ne, nevidí nás. Nemáme světla. Musíme jim uhnout. Kde je ta velká baterka? Někam mi sklouzla. Na maso teď nemám ani pomyšlení…“
Nechal kormidlo klesnout. HASTRMAN se otočil proti větru. Jedna z vln toho hned využila, přehoupla se přes lodní bok a vychrstla příval vody do kormidelního prostoru, kde Roger s Titty hledali po zemi baterku a nacházeli jen kousky nedojedeného masa.
„Jestli si nedáme pozor, vrazí ten parník rovnou do nás,“ křičel John. „Kde je hrome ta baterka?“
„Už ji mám!“ zvolal Roger a Johnovy nohy u kormidla náhle ozářilo jasné světlo.

13-883-76 14/54
Vázaný výtisk 21,– Kčs

ARTHUR RANSOME

NECHTĚLI JSME NA MOŘE

ARTHUR RANSOME

albatros

V roce 1976 vyšla v tomto provedení kniha Nechtěli jsme na moře (sv. 122). Bylo to první české vydání v překladu Zory Wolfové. Ilustroval opět Jan Černý. Zdá se, že se od období „malé“ Střelky trochu o lodích poučil, takže ilustrace lépe odpovídají realitě.

Mapa cesty *Hastrmana* v knize není, takže kdo si tehdy o trase chtěl udělat lepší představu o cestě do Holandska a zpět, musel sáhnout po atlasu nebo mapě, kde by byly vyznačené majáky a majákové lodě. Já jsem v tom měl štěstí, mám po pradědečkovi velice podrobný atlas. Je sice ze starší doby než naše příběhy (z r. 1893), ale to nevadí. Místa, kde jsou umístěné majáky a majákové lodě se nemění. Jen majáky se postupně automatizují a majákové lodě nahrazují automatické bóje.

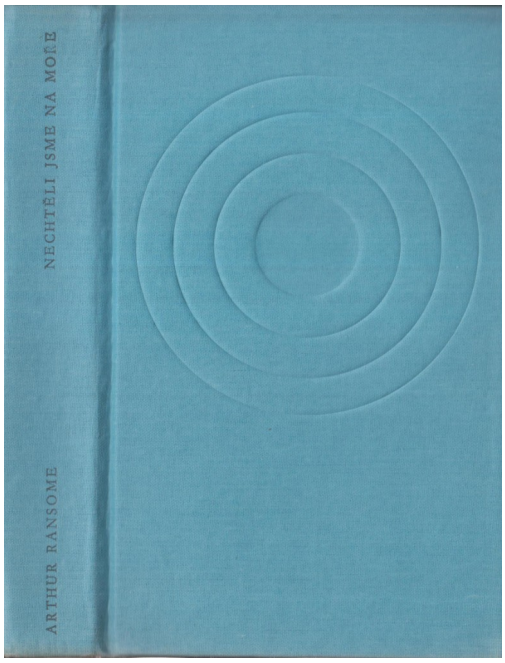

V následujícím roce (1977) přišla na řadu Holubí pošta (sv. 126)

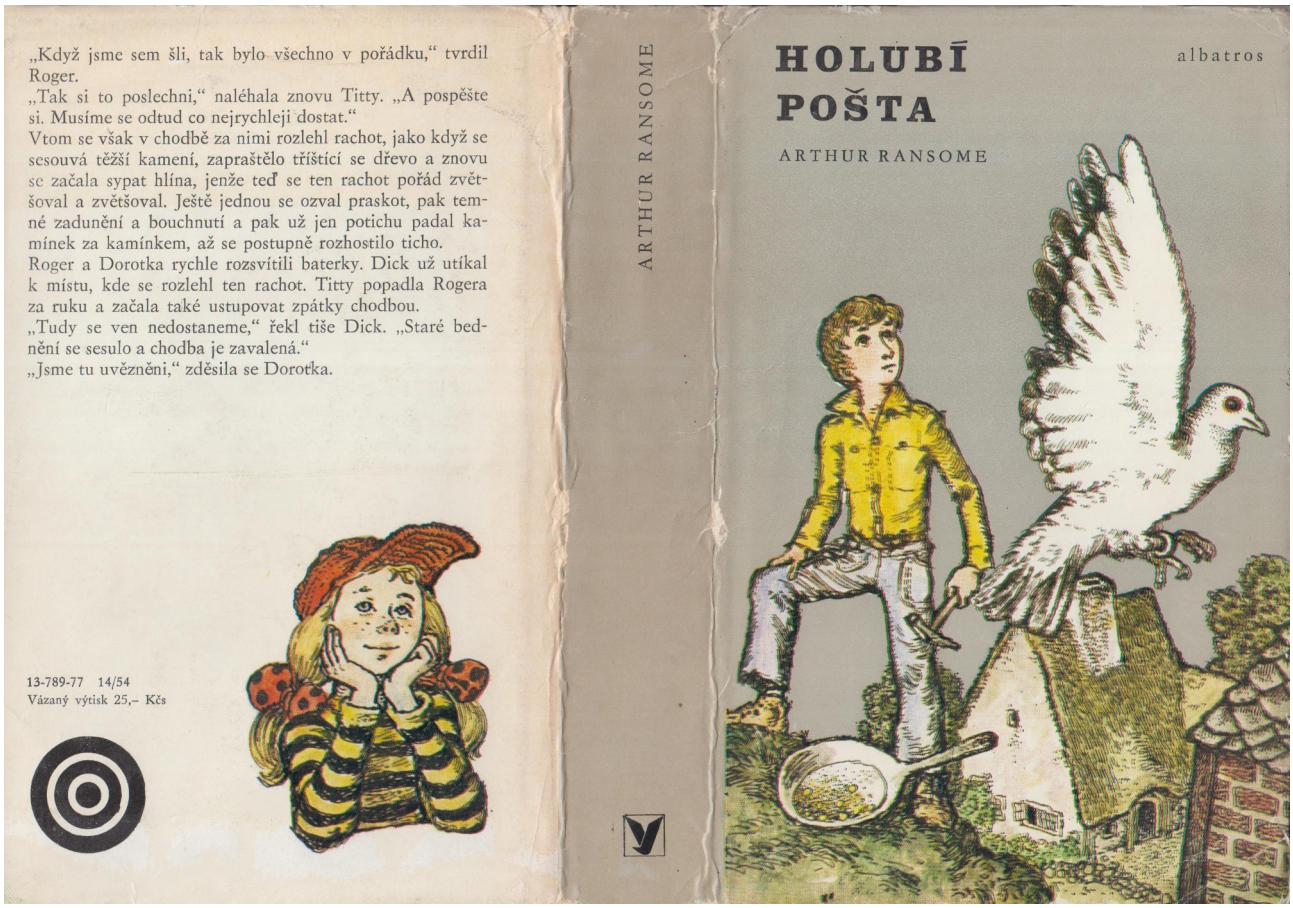

„Když jsme sem šli, tak bylo všechno v pořádku,“ tvrdil Roger.
„Tak si to poslechni,“ naléhala znovu Titty. „A pospěšte si. Musíme se odtud co nejrychleji dostat.“
Vtom se však v chodbě za nimi rozlehl rachot, jako když se sesouvá těžší kamení, zapraštělo tříštící se dřevo a znovu se začala sypat hlína, jenže teď se ten rachot pořád zvětšoval a zvětšoval. Ještě jednou se ozval praskot, pak temné zadunění a bouchnutí a pak už jen potichu padal kamínek za kamínkem, až se postupně rozhostilo ticho.
Roger a Dorotka rychle rozsvítili baterky. Dick už utíkal k místu, kde se rozlehl ten rachot. Titty popadla Rogera za ruku a začala také ustupovat zpátky chodbou.
„Tudy se ven nedostaneme,“ řekl tiše Dick. „Staré bednění se sesulo a chodba je zavalená.“
„Jsme tu uvězněni,“ zděsila se Dorotka.

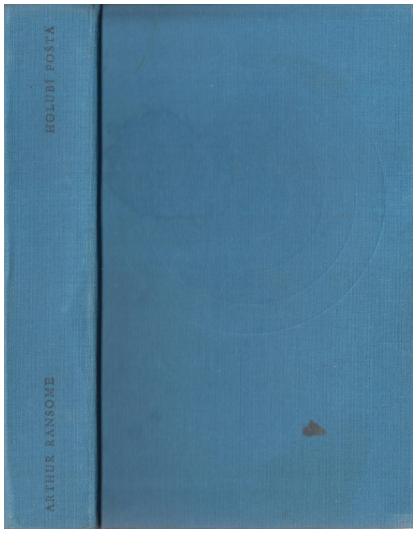

V překladu změny nejsou a ilustrace, protože se příběh odehrává na souši, nepohoršují ani jachtaře.

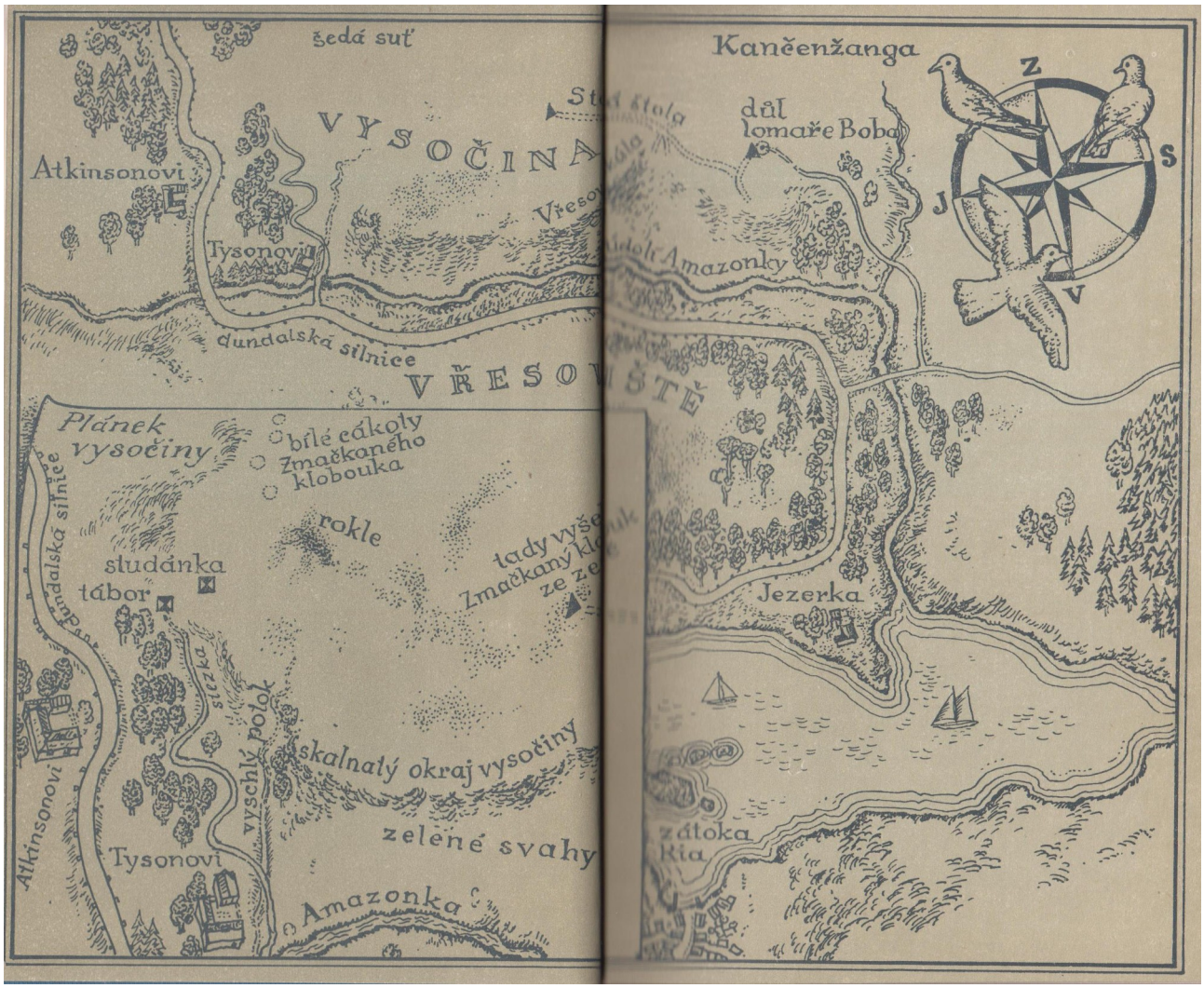

Pěkná je i propracovaná mapa.

Až v roce 1980 se objevila knížka, která dějově těsně navazuje na Nechtěli jsme na moře, tedy Záhadné vody (sv. 143). Šlo o první vydání v češtině pod tímto názvem v překladu Zory Wolfové. První české vydání u Hokra vyšlo pod názvem Tábor u tajuplného moře.

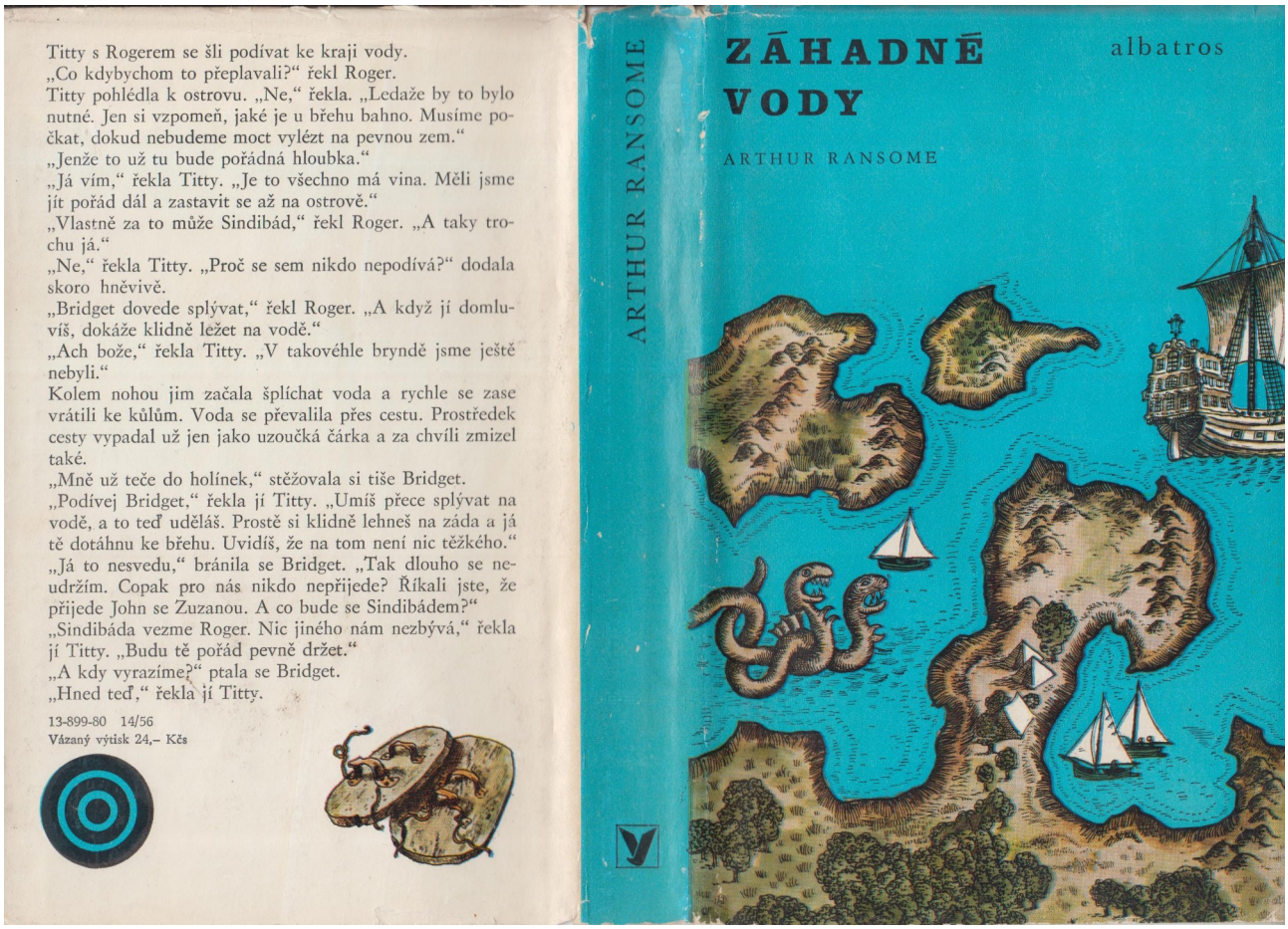

Titty s Rogerem se šli podívat ke kraji vody.
„Co kdybychom to přeplavali?“ řekl Roger.
Titty pohlédla k ostrovu. „Ne,“ řekla. „Ledaže by to bylo nutné. Jen si vzpomeň, jaké je u břehu bahno. Musíme počkat, dokud nebudeme moct vylézt na pevnou zem.“
„Jenže to už tu bude pořádná hloubka.“
„Já vím,“ řekla Titty. „Je to všechno má vina. Měli jsme jít pořád dál a zastavit se až na ostrově.“
„Vlastně za to může Sindibád,“ řekl Roger. „A taky trochu já.“
„Ne,“ řekla Titty. „Proč se sem nikdo nepodívá?“ dodala skoro hněvivě.
„Bridget dovede splývat,“ řekl Roger. „A když jí domluvíš, dokáže klidně ležet na vodě.“
„Ach bože,“ řekla Titty. „V takovéhle bryndě jsme ještě nebyli.“
Kolem nohou jim začala šplíchat voda a rychle se zase vrátili ke kůlům. Voda se převalila přes cestu. Prostředek cesty vypadal už jen jako uzoučká čárka a za chvíli zmizel také.
„Mně už teče do holínek,“ stěžovala si tiše Bridget.
„Podívej Bridget,“ řekla jí Titty. „Umíš přece splývat na vodě, a to teď uděláš. Prostě si klidně lehneš na záda a já tě dotáhnu ke břehu. Uvidíš, že na tom není nic těžkého.“
„Já to nesvedu,“ bránila se Bridget. „Tak dlouho se neudržím. Copak pro nás nikdo nepřijede? Říkali jste, že přijede John se Zuzanou. A co bude se Sindibádem?“
„Sindibáda vezme Roger. Nic jiného nám nezbývá,“ řekla jí Titty. „Budu tě pořád pevně držet.“
„A kdy vyrazíme?“ ptala se Bridget.
„Hned teď,“ řekla jí Titty.

13-899-80 14/56
Vázaný výtisk 24,– Kčs

ARTHUR RANSOME
ZÁHADNÉ VODY
albatros
ARTHUR RANSOME

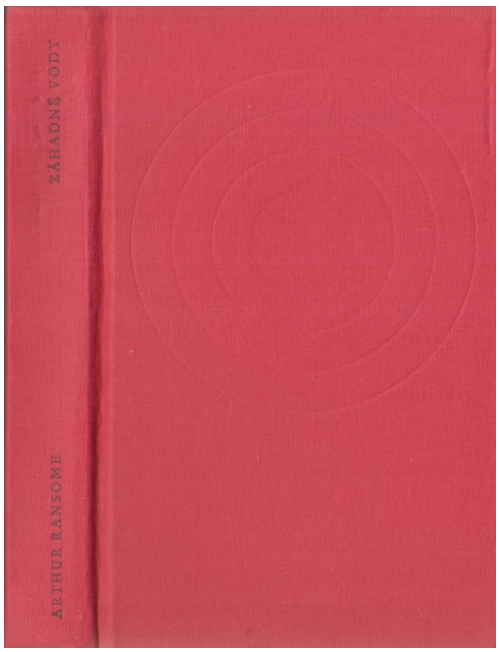

V roce 1982 se objevilo další vydání oblíbeného Boje o ostrov (sv. 88[1])

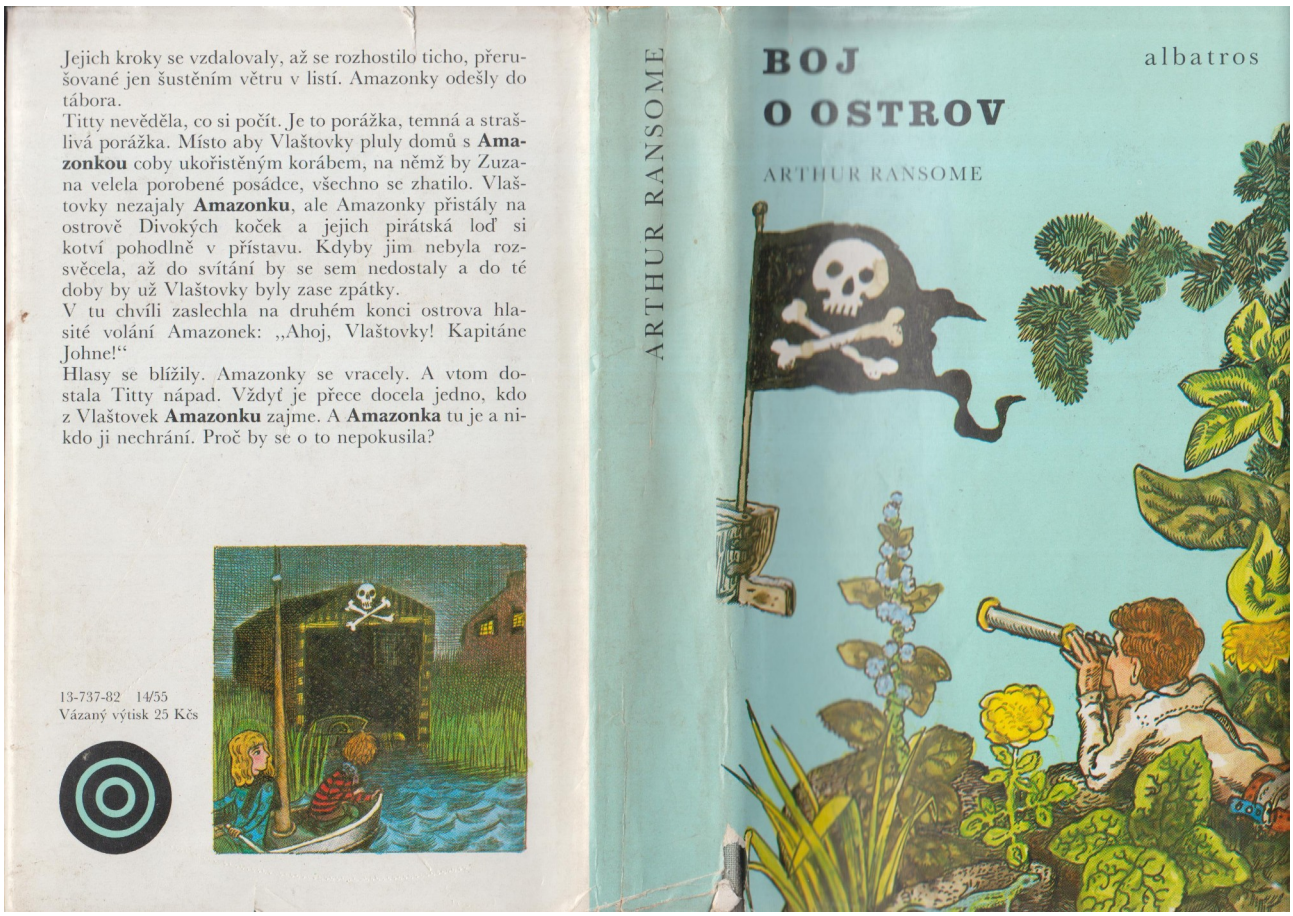

Jejich kroky se vzdalovaly, až se rozhostilo ticho, přerušované jen šustěním větru v listí. Amazonky odešly do tábora.
Titty nevěděla, co si počít. Je to porážka, temná a strašlivá porážka. Místo aby Vlaštovky pluly domů s **Amazonkou** coby ukořistěným korábem, na němž by Zuzana velela porobené posádce, všechno se zhatilo. Vlaštovky nezajaly **Amazonku**, ale Amazonky přistály na ostrově Divokých koček a jejich pirátská loď si kotví pohodlně v přístavu. Kdyby jim nebyla rozsvěcela, až do svítání by se sem nedostaly a do té doby by už Vlaštovky byly zase zpátky.
V tu chvíli zaslechla na druhém konci ostrova hlasité volání Amazonek: „Ahoj, Vlaštovky! Kapitáne Johne!“
Hlasy se blížily. Amazonky se vracely. A vtom dostala Titty nápad. Vždyť je přece docela jedno, kdo z Vlaštovek **Amazonku** zajme. A **Amazonka** tu je a nikdo ji nechrání. Proč by se o to nepokusila?

13-737-82 14/55
Vázaný výtisk 25 Kčs

ARTHUR RANSOME

BOJ O OSTROV

albatros

ARTHUR RANSOME

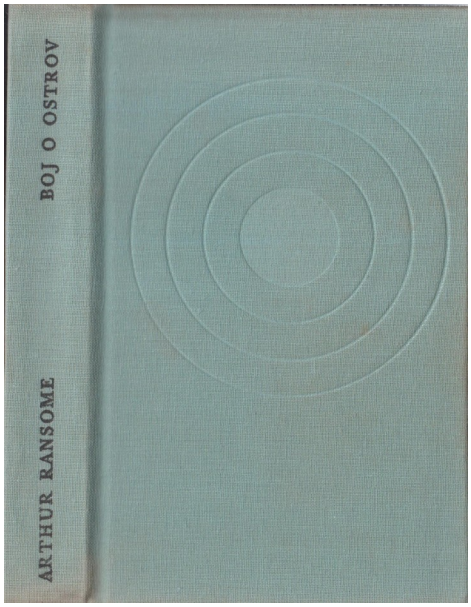

1 Čísla svazků se u jednotlivých knih edice zachovávala, i když třeba šlo o upravené vydání. Proto tedy ten zdánlivý posun v čase zpět

Ilustrace jsou stejné jako v „malé“ Střelce, jen mapu ostrova Divokých koček doplňuje plachetnice a mořská obluda.

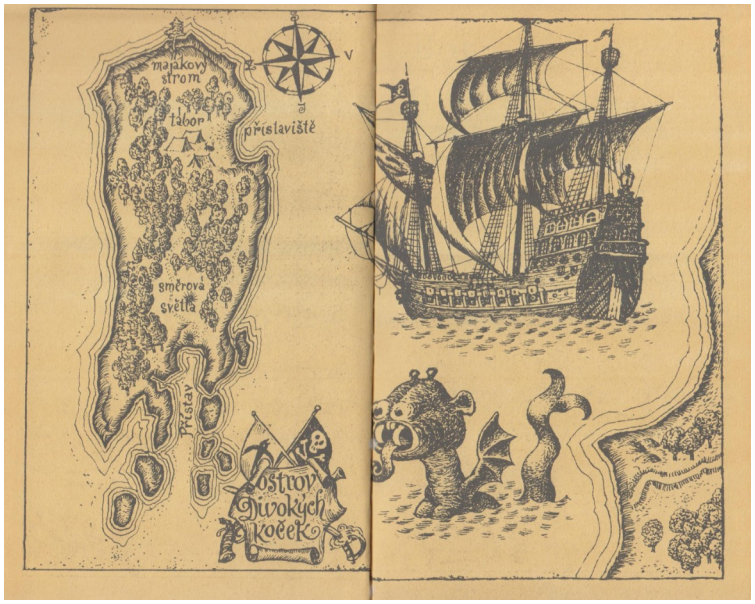

Po delší pauze se v roce 1987 objevilo první české vydání knihy Piktové a mučedníci (sv. 162). Kniha vyšla jako součást edičního programu Klubu mladých čtenářů a běžně se na pultech knihkupectví nevyskytovala. Proto se špatně sháněla. Já jsem ji objevil celkem náhodou v prodejně nakladatelství Albatros, tehdy na Starém městě.

Zaposlouchali se. Z domu sem nedoléhal sebemenší šramot.
„Drž se pod stromy na téhle straně,“ šeptal Dick a oba tiše proklouzli mezi stíny a až ke kraji trávníku. Měsíc ozařoval z té strany celou domovní zeď a Dick s Dorotkou hned viděli, že nejbližší rohové okno v přízemí je vespod otevřené.
„Nezapomněla,“ řekl Dick. „Našlapuj tiše po tom štěrku.“
„Zastav se... Zastav!“ šeptala Dorotka. „Určitě jsem něco zaslechla.“
„Vždyť si šly už všechny dávno lehnout,“ řekl jí Dick.
Přešel po špičkách z úkrytu pod stromy a zastavil se před otevřeným oknem. Sáhl dovnitř, přejížděl chvilku rukama po závěsech, až zjistil, kde se uprostřed roztahují, a jeden o kousek poodhrnul. Ano. Za závěsem byla úplná tma. Ucítil na své paži Dorotčiny prsty.

13-294-KMČ-87 14/55
Vázaný výtisk 25,– Kčs

ARTHUR RANSOME

PIKTOVÉ A MUČEDNÍCI
albatros
ARTHUR RANSOME

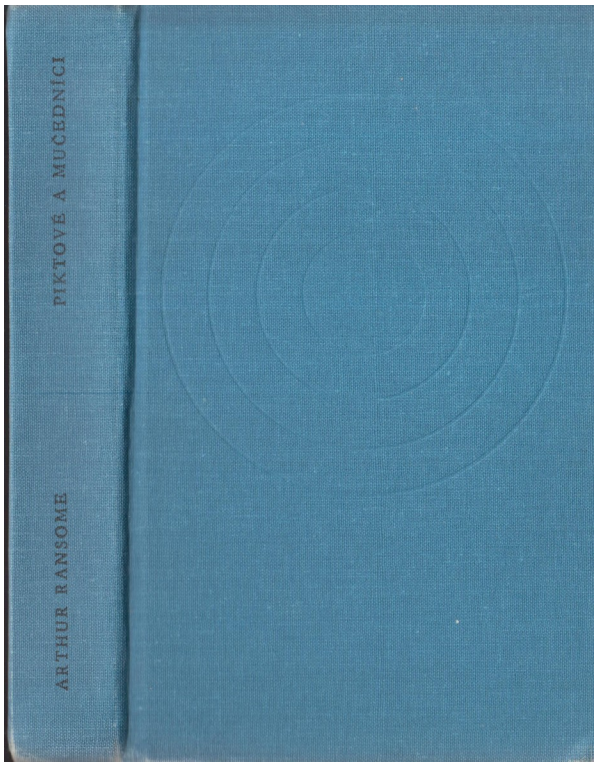

Na ilustracích zaujme, že zejména postavy jsou propracovanější než na ilustracích k „malé“ Střelce.

Poslední ransomovka ve velké Střelce byli Trosečníci z Vlaštovky (sv. 93)

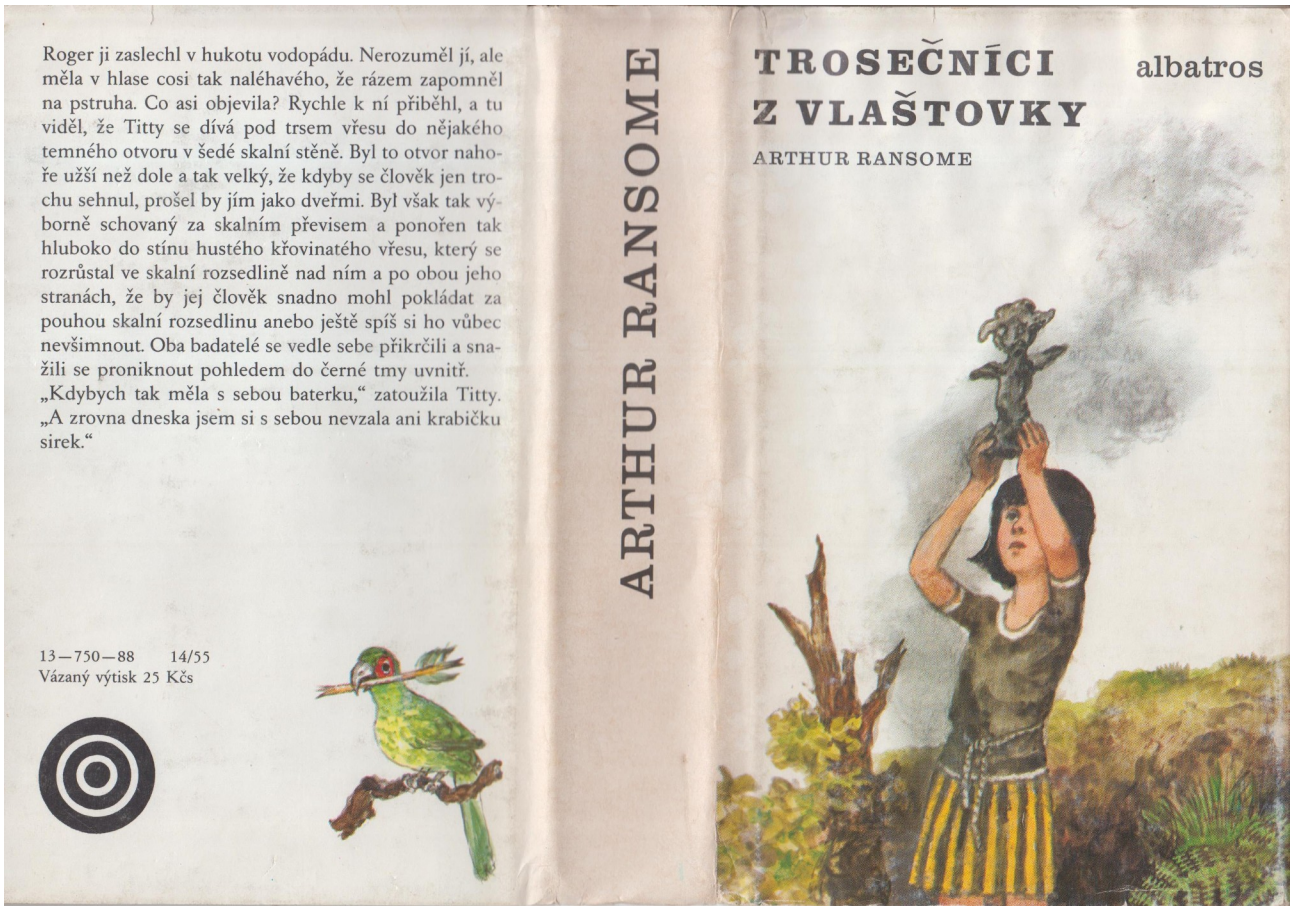

Roger ji zaslechl v hukotu vodopádu. Nerozuměl jí, ale měla v hlase cosi tak naléhavého, že rázem zapomněl na pstruha. Co asi objevila? Rychle k ní přiběhl, a tu viděl, že Titty se dívá pod trsem vřesu do nějakého temného otvoru v šedé skalní stěně. Byl to otvor nahoře užší než dole a tak velký, že kdyby se člověk jen trochu sehnul, prošel by jím jako dveřmi. Byl však tak výborně schovaný za skalním převisem a ponořen tak hluboko do stínu hustého křovinatého vřesu, který se rozrůstal ve skalní rozsedlině nad ním a po obou jeho stranách, že by jej člověk snadno mohl pokládat za pouhou skalní rozsedlinu anebo ještě spíš si ho vůbec nevšimnout. Oba badatelé se vedle sebe přikrčili a snažili se proniknout pohledem do černé tmy uvnitř.
„Kdybych tak měla s sebou baterku,“ zatoužila Titty. „A zrovna dneska jsem si s sebou nevzala ani krabičku sirek.“

13—750—88 14/55
Vázaný výtisk 25 Kčs

ARTHUR RANSOME

TROSEČNÍCI Z VLAŠTOVKY
albatros
ARTHUR RANSOME

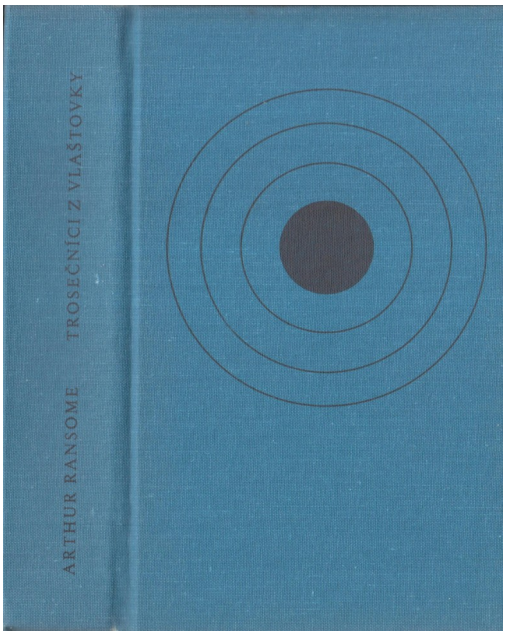

Ilustrace jsou sice opět od Jana Černého, ale jiné, propracovanější než ve vydání v „malé“ Střelce. Jiná je i mapa.

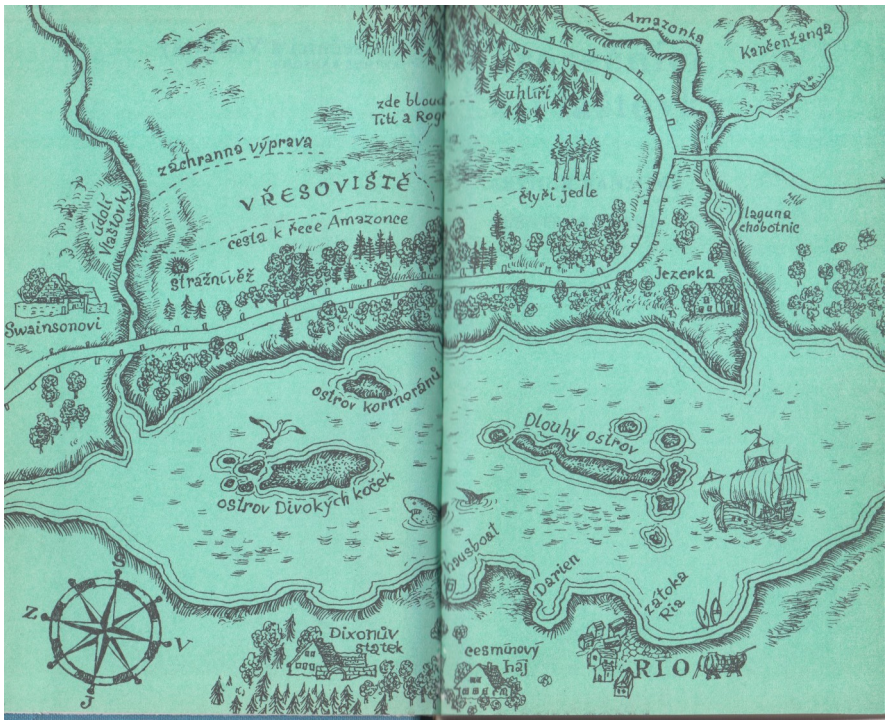

S mírnou nadsázkou by se dalo říct, že jde u Jana Černého o ilustrace „druhé generace“, stejně jako ty ke knihám Nechtěli jsme na moře, Holubí pošta, Záhadné vody a Piktové a mučedníci.

Nejsem ani výtvarník, ani teoretik, ale tak nějak to cítím. Podobný posuv se objeví ještě u dalších knížek Arthura Ransoma, ale to už patří do dalších kapitol.

čfk